

Začeti znova!

Manifest reforme

Preambula

Kot katoliški kristjani priznavamo potrebo po temeljiti reformi Cerkve. Vendar pa resnična in globoka prenova nikoli ni bila mogoča brez spreobrnjenja in ponovnega odkritja evangelija, ki spremeni življenje. Zato sinodalna pot dramatično zgreši cilj prave reforme. S tem, ko se osredotoča na zunanjo strukturo, spregleda bistvo krize; krši mir v občestvih, zapušča pot edinosti z vesoljno Cerkvijo, škoduje Cerkvi v bistvu njene vere in pomeni razkol.

- Verujemo v živo Božjo besedo, v kateri sta svetloba in resnica. Najdemo jo živo izpričano v Svetem pismu, živo jo posreduje Cerkev, živo se udejanja v živeti veri. Ta živa Božja beseda je zavezujoča in se ohranja s pooblaščenimi in od cerkvenega učiteljstva poslanimi pričami. Naša vest nas zavezuje, da nikoli ne podpremo zahtev ali sledimo pobudam, ki to zavezanost živi Božji besedi odpravljajo ali relativizirajo. Predvsem gre za to, da v Božji živi besedi iščemo Božjo voljo za njegovo Cerkev danes.

Devet tez

1. Legitimnost

Zahteve v Cerkvi so legitimne le, če temeljijo na evangeliju, so vgrajene v vero vseh in podprte s strani vesoljne katoliške Cerkve.

Sinodalna pot ni "sinoda" in po cerkvenem pravu nima nobene zavezujoče moči. Zavračamo njeno trditev, da govori v imenu vseh katoličanov v Nemčiji in sprejema zanje zavezujoče odločitve. Laiki, vključeni v sinodalno pot, so predstavniki združenj, odborov in zvez ter poljubno vključene tretje osebe. Zahteve tega združenja, ki ga ne legitimirata niti poslanstvo niti predstavništvo, pričajo o temeljnem nezaupanju v Cerkev, ki temelji na

zakramentih in apostolski avtoriteti; te zahteve so usmerjene na strukture in na pozunanjeno prerazporeditvijo moči ter notranjo sekularizacijo Cerkve. O okrepitvi krščenih kristjanov za misijonarske učence (EG 119ss) in s tem za duhovno samostojnost (postati subjekt v veri) sploh ne razmišlja. Vendar bi to moralo biti bistvo vsake reforme, ki si zasluži to ime. Samo Cerkev, ki ima duhovno samostojnost za osrednji cilj, stalno odgovarja na izkušnje zlorab in prikriivanja v vseh njihovih oblikah. Hvaležni smo, da je papež Frančišek sklical svetovno sinodo, na kateri bodo lahko sprejeti splošno zavezujoči sklepi in na kateri bo prav to tema.

2. Koncept reforme

Cerkev potrebuje reformo v glavi in udih, a vsaka prava reforma v Cerkvi se začne s spreobrnjenjem in duhovno prenovno.
Cerkev še nikoli ni postala sol in luč z zmanjšanjem njenih zahtev in s prilagoditvijo svetu.

Sinodalna pot se loteva resničnih namenov Cerkve, vendar je strukturno konzervativna v svoji strategiji in očitno ni zainteresirana za procese spreobrnjenja, kesanja in duhovne preнове. Kar zadeva temeljno socialno reformo Cerkve, je sinodalna pot na vso moč zaposlena z ohranjanjem sedanjega stanja (statusa quo): Hoče rešiti model visoko institucionalizirane »Cerkve kot servisa« s prilagajanjem in posodobljenjem. Že od samega začetka ni na vidiku Cerkev, ki bi resnično podeljevala duhovno življenje, Cerkev v kateri bi ljudje postajali skupnost, ki se uči verovati (in s tem skupnost učenk in učencev). Preoblikujoča moč cerkvenega prebujenja pa se pojavi le tam, kjer je mogoče na človeški in duhovni ravni izkusiti prenovljeno, vzorno življenje, ki se nato posreduje in podeljuje naprej. Takšna prenova sama po sebi vodi v misijonarsko dinamiko in moč evangelizacije. V nasprotju s tem pa se sinodalna pot vrti zgolj okoli funkcij statično zamišljene Cerkve. Zato gre pri etični razpravi vedno samo za premik od tega kar je bilo "včeraj prepovedano" k "zdaj deloma dovoljeno", tako da se to, kar je ostalo od Cerkve, še vedno na pol prilega splošno sprejetemu načinu razmišljanja (mainstream). Nasprotno pa se ne postavlja resno vprašanje, kako bi današnji ljudje mogli priti do rasti v veri in do integracije v luči evangelija ter do odnosa do Jezusa Kristusa. Ljudi, ki jih ne dosežemo več, ker se za to niti ne potrudimo, bi radi obdržali v Cerkvi tako, da bi jim zamolčali spotakljivosti evangelija, zahteve relativizirali in se kolikor mogoče predstavili kot »normalni«. Z besedami Dietricha

Bonhoefferja moremo reči: "Poceni milost je smrtni sovražnik naše Cerkve.«
Že kardinal Lehmann je svaril pred posvetnostjo, ko se Cerkev spusti na nivo svojega okolja: "Cerkev se ne more obnašati kot podjetje, ki spremeni svojo ponudbo, ko se povpraševanje zmanjša." Če Cerkev ne "stopi iz sebe, da bi evangelizirala", je dejal kardinal Bergoglio pred svojo izvolitvijo za papeža, "skrbi samo zase in zboli ... Bolezni, ki so se sčasoma razvile v cerkvenih ustanovah, imajo korenine v tej usmerjenosti nase ("autoreferencialidad")."

3. Edinost s celotno vesoljno Cerkvijo

Smo del "ene, svete, apostolske in katoliške Cerkve".

"Da bi bili vsi eno" je Jezusova poslednja želja.

Že sedaj dovolj trpimo zaradi razdeljenosti Kristusovega telesa in nočemo še ene nemške posebne Cerkve.

Sinodalna pot je bila premalo usklajena z univerzalnimi cerkvenimi oblastmi in s papežem Frančiškom. Vse papeževe ugovore ("Pismo romarskemu Božjemu ljudstvu v Nemčiji", kritične izjave na splošni avdienci 25. 11. 2020: "... kot da gre za politično stranko. Toda večina, manjšina, kaj menite o tem in onem. ... Sprašujem se: kje je tam Sveti Duh? Kje je molitev? Kje je skupna ljubezen? Kje je evharistija?") so ignorirali, kot so ignorirali odločitve cerkvenega učiteljstva, ko so na sinodalni poti obravnavali središčna vprašanja. To se je zgodilo z doktrinarnimi izjavami o vodenju župnije s strani laikov, o možnosti posvečevanja žensk, o uvedbi liturgij za blagoslov istospolnih zvez. Sram nas je, da so bili ti ugovori prezrti, relativizirani in so se jim celo posmehovani, čeprav je šlo za popravke, ki so zavezujoči. Za nas je katoliška Cerkev tako dolgo katoliška, dokler je v živi edinosti in dialogu z vesoljno Cerkvijo. Ne želimo biti "Cerkev neposlušnosti in upora" in zavračamo vsak poskus posebne cerkvene poti v Nemčiji.

4. Moč

V Cerkvi vsa moč izhaja od Gospoda.

**Moč v Cerkvi je vedno le izposojena moč,
in lahko obstaja le v ponižnem služenju ljudem.**

Njeno izvajanje mora biti zakonito in pregledno;

**Toda napačni uporabi moči s strani pastirjev
odgovoriti z birokratsko oblastjo ni pot Cerkve.**

Sinodalna pot se poslužuje očitnih duhovniških spolnih izgedov in neustrezno spopadanje z njihovimi zločini kot poseben način vprašanja moči. Namesto da bi raziskali prave vzroke zlorab, je bila razširjena teorija, da so zlorabe izključno posledica duhovniške nevednosti, pomanjkanja sodelovanja in demokracije; zato je treba zlomiti moč škofov in duhovnikov ter jih postaviti pod skrbništvo laikov (funkcionarjev). Dejansko je v Cerkvi tudi zloraba oblasti in pomanjkljivo je cenjenje in pristno sodelovanja laikov, zlasti žensk. Vendar pa si ne želimo Cerkve uradnikov in funkcionarjev, Cerkve napihnjenih aparatov in neprestanega govoričenja. Cerkev trpi zaradi pomanjkanja duha in prevelikega obsega institucij. Nihče ne potrebuje Cerkve, v kateri so poklicanosti nadomeščene z službami, predanost s pogodbo in zaupanje z nadzorom. Želimo preprosto, služecho Cerkev in Cerkev, ki moli v hoji za Kristusom. Želimo Cerkev, ki je usmerjena pri uveljavljanju duhovnega polnomočja pregledno (transparentno) ter jasno na omogočanje duhovne samostojnosti (zrelosti) in prizadevanja, da bi postali subjekt verovanja. Zato je potrebna. V tem obstoji tudi njen kriterij razlikovanja.

5. Ženske

Po Jezusovem zgledu mora biti karizma žensk v Cerkvi še globlje prepoznana. Vendar pa je zgrešeno možem dodeljeno duhovništvo razlagati kot diskriminacija žensk.

Ženske v Cerkvi ne smejo biti drugorazredne. Zato se zavzemamo za to, da imajo ženske enake pravice in dolžnosti kot moški na vseh ravneh v Cerkvi in seveda lahko opravljajo tudi vodstvene funkcije. Sinodalna pot se je za to zavzela - žal pa ne upošteva stare zavezujoče cerkvene s koncili podprte in od vseh novodobnih papežev sprejete obvezujoče doktrinarne izjave *Ordinatio sacerdotalis*, "ki zadeva božjo ureditev same Cerkve", namreč da "Cerkev nima nobene pristojnosti, da bi ženskam podelila duhovniško posvečenje, in da morajo to odločitev kot dokončno sprejeti vsi verniki Cerkve". Ta dokončna doktrinarna izjava ni nikakršna diskriminacija žensk. Po Svetem pismu je Božje ljudstvo nevesta, Kristus pa ženin. Da mora biti duhovnik, ki simbolično predstavlja Kristusa, moški, je dosledno. Zavračamo trditve sinodalne poti, kot da bi šlo za ohranjanje zastarelih moških utrd in kot da bi obstajala nekakšna enaka pravica žensk do duhovništva. Za Cerkev pa bo temeljni preizkus resnične prenove priznanje posebne poklicanosti žensk v Cerkvi, hvaležno

sprejetje njihove odlike in ponovno odkritje lepote ženskega elementa v Cerkvi. Ženske so na svojski način Božja podoba in njihov potencial še zdaleč ni izčrpan.

6. Zakon

Zakrament zakona je zaveza ženske in moškega z Bogom in neprimerljivo znamenje odrešenja za Božjo zvestobo svojemu ljudstvu; To znamenje ne sme biti nikoli na isti ravni s povsem človeškimi zvezami katere koli vrste.

Vse več ljudi živi v spolnih zvezah, ki ne ustrezajo podobi, ki sta nam jo dala Sveto pismo in Cerkev. Najsi gre za razvezane in ponovno poročene po propadlem zakonu, najsi gre za življenje v "divjem zakonu", najsi gre za predzakonska razmerja različnega značaja. S tem ko poskušamo videti ne le pomanjkljivosti ali grešnost teh zvez, ampak tudi potrebo in iskanje samo po sebi vernih ljudi (kar je nujno potrebno!), sinodalna pot zapade v odobravanje. Namesto da bi ponujala načine zdravljenja in navodila za rast v dobrem življenju, gre le za prilagajanje glavnemu kulturnemu toku (mainstream). To ne koristi ranljivim in ranjenim ljudem, ampak jim, nasprotno, preprečuje zdravilno luč evangelija in jim odreka možnost človeške sreče. Konkretnije: V osnutku (konceptu) "nove spolne morale" naj bi "izključnost zakonske zveze" nadomestili z njenim "velikim cenjenjem". Na ta način se zakrament zakona izrodi v ideal, ki je daleč od življenja in za katerega si prizadeva le dvomljiva elita. Vendar pa je krščanska zakonska zveza še vedno edinstveno in legitimno mesto spolnosti in normativna oblika, v kateri otroci doživljajo trajno ljubezen svoje telesne matere in telesnega očeta. To je edini kraj, kjer lahko človeška spolnost doseže zdravo integracijo. Prikrto govorjenje o »velikem cenjenju« prepusti ob jasnem pogledu človeško spolnost njeni fragmentarnosti. Zato je v končni fazi protičloveška.

7. Blagoslov istospolnih skupnosti

Nikomur ne smemo odreči Božjega blagoslova.

Vendar pa se mora Cerkev izogniti vsakršnemu videzu, da podeljuje blagoslov za "zakon za vse", ki je primerljiv zakramentu zakonske zveze, in blagoslov za spolnost med enakima spoloma.

Papež Frančišek v *Amoris Laetitia* izkazuje veliko razumevanje za ljudi, ki živijo v "neurejenih položajih«. S tem misli na situacije, ki so "objektivno" grešne, subjektivno pa ljudi v določenih pogledih preobremenjujejo. Tako pravi: "Zato ni več mogoče trditi, da se vsi, ki živijo v katerem koli tako imenovanem 'nepravilnem položaju', nahajajo v stanju smrtnega greha in so izgubili posvečujočo milost. (...) Človek, ki sicer natančno pozna normo, ima lahko velike težave z razumevanjem vrednot, za katere gre pri teh normah ali se lahko nahaja v konkretnem položaju, ki mu ne dopušča, da bi ravnal drugače in se drugače odločal, ne da bi si nakopal novo krivdo." (št. 301) Sinodalna pot to perspektivo usmiljenja in pastoralne skrbi za odrešenje vseh ljudi preveč razširi, saj ne upošteva več krhkosti človeške narave (in s tem greha). Pretirano propagira "pravico do užitka za vse", ki zamolči komplementarnost spolov v Božjem ustvarjenem redu in spodkopava normativnost zakonske zveze.

8. Laiki in duhovniki

**Služba Cerkve svetu je skupna laikom in duhovnikom
in zaupana brez razlike v namenih in dostojanstvu.**

**Kljub temu bi morali laiki storiti to, kar lahko storijo le laiki
in duhovniki bi morali opravljati službo k kateri jih je poklicala Cerkev
in jih je za to usposobilo duhovniško posvečenje.**

Pomanjkanje duhovniških poklicev je resnična potreba Cerkve in hkrati izziv za laike, ki morajo prevzeti vse naloge, za katere ni nujno potreben duhovniški poklic. Koncil govori o "resnični enakosti v dostojanstvu in dejavnosti, ki je skupna vsem vernikom za izgradnjo Kristusovega telesa", hkrati pa nas opozarja, da je treba po Kristusovi volji določiti "učitelje, delilce skrivnosti in pastirje za druge". S polaganjem rok pri posvečenju duhovnik dobi apostolsko polnomočje, da deluje "in persona Christi" (v Kristusovi osebi) kot glava in pastir. Bog ga je poklical in Cerkev ga je pooblastila za oznanjevanje Božje besede, je delivec in kot Gospodov namestnik "pastir in varuh vaših duš" (1 Pt 2,25). Sinodalna pot zamegljuje to posebno poklicanost duhovnika, saj teološko in strateško marginalizira duhovnika in sistematično poskuša funkcionalno povzdigniti teološko usposobljene laike brez posvečenja v nadomestek duhovnikov. Menimo, da gre za prozorno lobiranje, in nasprotujemo tako laikalizaciji duhovnikov kot klerikalizaciji laikov.

9. Zloraba

Spolna zloraba je mlinski kamen na vratu Cerkve.

Nosilce službe v Cerkvi je treba presoјati s preglednostjo (transparentnosjo), s katero se obravnava pretekle prekrške in pospeševati preventivo za prihodnost.

Vendar nasprotujemo zlorabljanju zlorabe.

Nič ne vleče Cerkve navzdol bolj kot spolne zlorabe duhovnikov, redovnikov in voditeljev skupnosti ter njihovo prikrivanje s strani odgovornih oseb in tistih, ki so za to vedeli. Nekateri so ovirali njihovo razjasnitev, ker niso želeli škodovati ugledu Cerkve, vendar so s tem spodbujali k nadaljevanju širjenja nedopustnega vedenja. Sinodalna pot – samo za to gre tukaj, ne za vsa resna prizadevanja za preventivo in presojo - je bila razglašena kot projekt reforme in prenove, ki bo končno napravil potrebne zaključke iz zlorab in prikrivanja. V resnici je bila v mnogih primerih zloraba dejansko zlorabljena za uveljavljanje dolgo znane politične agende. Z vso pravico moremo to imenovati »zloraba zlorab«. Spolne zlorabe je sinodalna pot uporabila za uveljavitev cerkveni stvarnosti tuje cilje in stališča. To je vodilo k povsem neodgovornemu popačenju pri diskusiji, ki bi potrebovala kar največjo skrbnost. Vse do sedaj se ni upoštevalo dejstvo, da je bilo 80 % zlorab v »katoliškem« okolju homoseksualne narave (kakor kaže mednarodno s številkami predložen material). Na splošno je zanikanje dejstev značilnost razprav na sinodalni poti. Tako na primer ni upoštevano, da so druge Cerkve (tudi teološko liberalne in tiste brez hierarhične strukture) prizadete v podobnem obsegu zaradi zlorab, vendar s pretežno zlorabo med različnima spoloma. Odgovor na zlorabe je vodil k pravi vojni, pri čemer je v resnici šlo za zahtevo liberalne cerkvene agende. S tem je bil preprečen primeren cerkven odgovor na zlorabe ter hkrati možnost za globljo reformo in prenovo Cerkve. Končno se tudi tukaj kaže kroženje Cerkve okoli same sebe, Cerkve, ki ji gre bolj za svojo podobo kakor pa za žrtve. V tem pa je dejansko sistematični temelj prekrivanja! Sinodalna pot in njeni predlogi s tem niso prelomili, ampak rajši še bolj okrepili. Tukaj še vedno navzoča logika samoohranitve ne vodi k reformi, ampak v končni posledici v cerkveni ateizem – k ravnanju kot da bi Boga ne bilo, Boga, ki se je v Jezusu Kristusu živo razodel kot ljubezen in je navzoč v Duhu. Dejansko pomaga samo prenova iz globin evangelija. "Kar vam reče, storite!"